

Predsrednik presrečno pozdravi vse navzoče, posebno Celjane ter otvori zborovanje s trikratnim »Slava« na cesarja. Potem prečita došle brzovjavne in pismene pozdrave ter odda besedo slavnostnemu govorniku, tovarišu Ferlincu. Ta nam očrta z jasno in jedrnato besedo, kako so politične razmere primorale našo državo k sedanjemu šolskemu zakonu, ki je odmeril učiteljstvu važno in precej visoko stopnjo v socialnem življenju, kako je isto takoj spoznalo svojo nalogo in iskalo pomoči v združenju, v učiteljskih društvih. Ko je potem še pojasnil, kdo je ustanovil naše društvo ter dokazal, da je isto vedno izpolnjevalo svojo nalogo in si s svojim delovanjem pridobilo poseben ugled v naši organizaciji, je zaključil svoj govor, izrazujoč z vznesenimi besedami nado, da se morajo tudi nam vremena zjasniti. Glasna pohvala je pričala, da je g. govornik zadel pravo struno.

Nato povzame besedo gospod predsednik ter naglaša z ozirom na predgovornikova izvajanja, da moramo biti hvaležni onim, ki so nam tako zgodaj osnovali naše prepotrebno društvo in ga ves čas njegovega obstanka vestno podpirali in predlaga, da se imenujeta naša prvoborilca gg. Matija Šumer in Simon Škrabl za častna člana našega društva. Predlog se je sprejel z velikim navdušenjem, nakar sta se slavljencema izročili krasni diplomi. Ginjenim srcem se zahvalita odlikovana za izkazano čast, in predsednik zaključil to pomenljivo zborovanje.

Ob dveh popoldne smo se zbrali v prijazni Ogrizkovi gostilnici na Slatini kjer so nam prav dobro postregli. Izrekla se je marsikatera napanica in z velikim navdušenjem so se dražbale srečke »Lehrerhaus-Vereina« na Dunaju. Za 5 srečk smo izkupili 43 K, tako da je za rezervni fond »Zaveze« preostalo 38 K.

Zares, naša stanovska vzajemnost je imela ta dan veliko slavje, ki bo ostalo gotovo vsakemu udeležencu še dolgo v spominu.

Opomba. Tudi od urednika, tovariša Gangla, je došel brzovjavni pozdrav, a šele drugi dan, ker ga je nevihta zadržala.

Diplomi je krasno izvršila tvrdka Bonačeva v Ljubljani. Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj je zborovalo dne 23. junija v Radincih. Obisk je bil jako dober ker se je udeležilo zborovanja mnogo tovarišev in tovarišic iz gornje-radgonskega okraja. Po običajnem pozdravu podeli g. predsednik besedo g. Čehu, da razpravlja o prvem vprašanju (»Preiskovanje duševnega obzorja učencev prvoletnikov«) letošnje uradne konference. G. govornik naznani, da bo pri uradni konferenci razpravljajal o tem vprašanju g. ravnatelj Schreiner iz Maribora. O drugem vprašanju, (»Kako naj se obravnava prirodnoznanstvo, da bo na korist bodočemu kmetijskemu poklicu učencev? — Ali se naj ustanovljajo kmet. nadaljevalni tečaji na tuokrajnih šolah?«) je govoril g. Pušenjak. Debata o tem predmetu je bila jako živahna ter se je navedlo mnogo razlogov, ki govore za ustanovitev nadaljevalnih slučajev, a tudi mnogo takih, ki govore zoper ustanovitev. Tudi o tretjem vprašanju »Kakšen bodi pouk v ženskih ročnih delih, da bo ljudstvo bolj zanimal?« se je razvila prav živahna debata. Gospodična Petovarjeva iz Kapele je podala o tem predmetu prav praktičnih navodil, kako postopati učiteljicam ročnih del, da bo za ta predmet več zanimanja med prebivalstvom. — Sklene se pri uradni konferenci predlagati, da se tudi v šolah na kmetih uvedejo vročinske počitnice,* da se za prihodnjo konferenco da le eno vprašanje na dnevni red, ki ga potem učiteljstvo lahko temeljito obravnava; naj se učiteljstvo odveže obveznosti izdelovanja nalog za uradne konference, ki se popravljajo kakor naloge učencev, kar je poniževalno za nas, ki smo morali napraviti izpit zrelosti in usposobljenosti; sklene se tudi predlagati, naj se tečaji na viničarski šoli, ki se jih udeležuje učiteljstvo, ne opuste.

Šentlenartsko učit. društvo je zborovalo dne 3. t. m. pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Najprej pozdravi g. predsednik

* Saj ima v 16. številki našega lista citirani ministrski odlok vendar veljavo za Štajersko! Ni torej treba ničesar predlagati. Uporabljajte le to, kar že imate in kar smete.

Uredn.

navzoče, zatem pa prečita dopis g. Mocherja, nadučitelja pri Sv. Lenartu, ki javlja svoj izstop iz društva in odložitve mandata zastopnika učiteljstva v okr. šol. svetu. Izstop, odnosno odstop se vzame na znanje. — G. Klemenčič poroča o »Zavezinem« zborovanju. Iz istega je posneti, da je društvo pomotoma naredilo pri »Zavezini« blagajni nekaj dolga, ki se bo prej ko prej poravnal. Delegatoma se izreče zahvala za njih trud ter se jima odkáže po 10 K kot potnina. Nato poda g. Klemenčič nekaj navodil o osnovi nadaljevalnih tečajev. Poročevalec poudarja, da je treba kmeta dovesti do spoznanja, da mu manjka stanovske izobrazbe. Kmet naj spozna, da ni dovolj, če dela samo roka, delati mora tudi razum. Povej mu, da nazaduje le zaradi neizobrazbe. Če država in dežela noče pomagati kmetu tako kakor bi morala, stopi ti, ljudski učitelj, kot prijatelj kmeta med ljudstvo ter ga poučuj. Siri med ljudstvom časopis »Kmetovalec«. Pri izbiranju podlog za cepljenje ameriških trt ga opozarjaj n. pr. da ni vseeno, če vzameš solonis, riparia portalis ali kako drugo ameriško trto. Treba ga je na odpornost raznih podlog opozoriti. Dokaži mu, da raznim vrstam podlog ne ugaja ista kakovost zemlje.

Opozori nadalje kmeta na kemična preizkuševališča v Ljubnem, Gradcu in Mariboru. Tja naj pošlje 1—2 kg zemlje, da jo tam preiščejo ter mu naznanijo, kakšnega in koliko gnoja te ali one vrste potrebuje njegova zemlja. — Podana slika v izberi ameriških podlog je le majhna točka iz učnega načrta nadaljevalnih tečajev. Končno opozarja g. Klemenčič cenjene tovarišice, naj bi tudi one prirejale shode za gospodnje in matere ter bi iste poučevale o vzornem gospodinjstvu in o pravilni reji in odgoji otrok.

Drugi poročevalec g. L. Sijanec, je predaval o napakah in nedostatkih tiskovin, ki jih rabi učitelj v ljudski šoli. Tozadavni predlog bo stavilo naše učiteljsko društvo pri letošnji uradni konferenci. Obenem se obračamo do mariborskega in slovenjebistriškega učiteljskega društva s prošnjo, da p. n. društveniki podpirajo imenovani predlog, da bo to že sila staro vprašanje enkrat rešeno ter dobimo priročne in dobre tiskovine. — Pri tej priliki se bo tudi vprašalo, ali je še veljaven odlok glede vročinskih počitnic ali ne.

Na predlog gosp. Blenka bo prihodnje zborovanje pri Sv. Trojici dne 11. avgusta t. l. Poročevalca: gg. Krajnc in Maurič. Pevska vaja ob 10. uri.

Književnost in umetnost.

60 letnico obhaja pesnik Simon Gregorčič dne 15. oktobra letošnjega leta. Gregorčič je bil rojen dne 15. oktobra 1844. na Vrsnem, v gorski vasi pod Krnom. Letos pa obhaja tudi štiridesetletnico svojega književnega delovanja.

Vega. Stotnik Fridolin Kaučič je priobčil v listu »Armeezzeitung« članek »Vega als Geschützkonstrukteur«. Ta članek priobčuje sedaj v ruskem prevodu petrograjski list »Artillerijskij žurnal«.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. Gdč. Marija Šušteršič, učiteljica v Hotederšici, na knj. kr. podr. številki 288 nabrala 12 K.

Kolekta poštnih znamk za učiteljski konvikt. Eppur si mouve! Napredni štajerski tovariši in tovarišice so že začeli nabirati doneskov za konvikt. Iz gornjegrajskega okraja sta došli blagajniku J. Dimniku že dve kolekti poštnih znamk, vredni 22·9 K s pristavkom: »To je prvi donesek gornjegrajskega učiteljskega društva«. Iz tega smemo sklepati, da bo vrlo učiteljstvo gornjegrajskega okraja nadaljevalo započeto delo. Tako je prav! Čim več se bo nas zbralo okoli »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«, tem preje bo stal naš konvikt v sredini Slovenije, kateri bo pričal potomcem, da smo se zavedali svojega zvanja in sicer ne

samo kot učitelji, ampak tudi kot vzgojitelji svoje dece. In nas vseh dolžnost je, da vzgojimo svojo deco stanu primerno, da ne bodo naši nasprotniki s prstom kazali nanjo. Znani pedagog piše: »Učitelj, kateri najvestneje in najnatančneje izpolnjuje svoje dolžnosti v šoli, če pa zanemarja vzgojo svojih otrok, je najslabši učitelj«. Ker pa zaradi slabih plač posamezniki ne moremo pošiljati svoje dece v mesto v šolo, zato združimo svoje moči v ta namen v »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta.«

Tretja kolekta poštinih znamk je prišla izpolnjena iz ljutomerskega okraja; ena je pa še napovedana. Tudi iz laškega okraja je že došla ena kolekta, katera pa ni popolnoma izpolnjena, zato jo je blagajnik vrnil v okraj, da se popolni. Le naprej na delo za naš konvikt po geslu: »Vsi za enega in eden za vse!« Deželne meje nas ne smejo ločiti! Vsi, ki smo združeni v naši »Zavezi«, smo ena sama družina, katera naj sedi okoli ene same mize pri delu in jelu.

—mn—

Osebnosti na Kranjskem. Kranjski dež. šol. svet je imenoval provizornega učitelja v Radečah Viktorja Jamška definitivnim istotam. Nadučitelj na Rakeku Janko Jeglič pride na II. mestno deško šolo v Ljubljano. Premješeni so Ferdinand Reininger iz Drage v Zgornjo Sušico, Anton Tratnik iz Godoviča v Postojno, Frančiška Mikec iz Banjaloke v Dragatuš, Olga Kobau iz Kostanjevice v Ljubljano in Amalija Kobau iz Velike Doline v Kostanjevico.

Slovenski visokošolci na delu. Po slovenskih listih čitamo oklic dijaškega ferialnega društva »Prosvete«. V tem oklicu je obrazložen tudi program, ki nameravajo po njem za narodovo blaginjo zavzeti visokošolci uporabiti počitniški čas. — Delovanje naj obstoja pred vsem v tem: 1.) da si nabavi društvo potrebno strokovno literaturo poljudnega dela in s tem poda članom priliko, da isto preštudirajo; 2.) da posluje odsek za dijaško samopomoč, ki obstoja največ v tem, da se pospešuje naraščaj slovenskega dijaštva in daje pojasnila glede študij in podpor; 3.) da započne društvo v zvezi s ferialnimi društvi »Adrija«, »Bodočnost« in »Korotan« samostojno narodno statistiko slovenskih manjšin; 4.) da izda v isti zvezi vseslovenski kolek v prid obrambnim društvom in prevzame tozadevno agitacijo in razpečavanje; 5.) da se vrše priprave za sistematična predavanja tako med ljudstvom kakor tudi med dijaštvom; 6.) da nabiramo knjige, jih sortiramo po provizoričnem vodniku in ustanovljamo male potujoče knjižnice; 7.) da zbiramo nove in stare narodne in gospodarske liste ter jih širimo med narod; 8.) da se pospešuje prirejanje narodnih vesellic in zabav kot jako dobro vzgojevalno sredstvo, osobito v narodno eksponiranih krajih. — Tak program je jako lep, in delu po takem načrtu želimo najlepšega uspeha!

Ljubljanske šole bodo končale letošnje šolsko leto dne 14. julija.

Štiri milijone hroščev so nabrali letos v štirih okrajih na severnem Češkem. Na vsak liter gre 370 hroščev.

Na vsem svetu je 820 tisoč kilometrov železnice, od katerih ima Evropa 300.000.

Listnica uredništva.

Da bo tudi med velikimi šolskimi počitki red v dostavljanju poštinih pošiljatev, prosimo vladno cenjene sotrudnike, naj naslavlajo pisma do 1. avgusta na naše uredništvo v Ljubljano (Grad Tivoli), od 1. avgusta do 8. septembra v Metliko (Dolenjsko), potem pa zopet v Idrijo.

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatev naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/4 strani 10 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1282.

Kranjsko.

Na enorazrednici na Ubeljskem je učno mesto popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do konca julija 1904. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 30. junija 1904.

Št. 1285.

Na enorazrednici na Ostrožnem brdu je učno mesto stalno popolniti. Prošnje so predpisanim potom vlagati semkaj do dne 1. avgusta 1904. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 30. junija 1904.

Št. 1000.

Na enorazrednici v Godoviču je izpraznjeno učno mesto popolniti. Prošnje so predpisanim potom vlagati semkaj do dne 30. junija 1904. C. kr. okr. šolski svet v Logatcu, dne 29. junija 1904.

Št. 1014.

Na dvorazrednici na Rakeku je popolniti nadučiteljsko mesto. Prošnje so predpisanim potom vlagati semkaj do dne 20. julija. C. kr. okr. šolski svet v Logatcu, dne 2. julija 1904.

Št. 1235.

V krškem okraju se zopet razpisuje po eno novo učno mesto na štirirazrednici v Kostanjevici in na trirazrednici v Veliki Dolini in nadučiteljska služba na dvorazrednici v Čatežu v stalno, oz. začasno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj po predpisanem potu do 14. julija t. l. C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 29. junija 1904.

Št. 1096.

Na enorazredni ljudski šoli v Dragi je stalno, oziroma začasno popolniti mesto učitelja-voditelja. Prošnje je vlagati do 25. julija t. l. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 30. junija 1904.

Št. 1097.

Na dvorazredni ljudski šoli v Banja loki je popolniti stalno, oziroma začasno izpraznjeno učno mesto. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 30. junija 1904.

„Zvezi slov. štaj. učiteljev in učiteljic“

nujno svetujem v svojem in v imenu mnogih tovarišev, da skliče na 7. dan avgusta

občni zbor v Maribor.

Glavna točka tega zborovanja naj bi bila: Odprava III. plačilnega razreda. Na ta shod naj bi se osebno povabili tudi vsi naši državni in deželni poslanci, da slišijo naše mnenje in nam morebiti pojasnijo, česa se nam je nadejati.

Neobhodno potrebno je, da se začne pri nas živahna akcija v ta namen, a treba je tudi navodil, kako jo je izvršiti. Če ničesar ne storimo, tudi ničesar ne doženemo.

Reberničar.

